Motivering
Wijziging omgevingsplan Renesse Schelpenplein 2026

1. Inleiding
Het omgevingsplan Renesse bevat ter plaatse van het Schelpenplein, gelegen tussen Hogezoom 165-169, de mogelijkheid om binnen de functie “Verkeer - Verblijfsgebied” een standplaats voor ambulante handel en informatieverstrekking in te nemen. Daarnaast is er op het Schelpenplein een functieaanduiding "specifieke vorm van horeca – standplaats" opgenomen waardoor een zelfstandige planologische mogelijkheid voor het innemen van een horeca-standplaats is toegestaan.

Door de vaststelling van het bestemmingsplan Renesse en aanpassing van het standplaatsenbeleid was voorzien dat de mogelijkheid voor het innemen van een standplaats op termijn zou verdwijnen. Voor de functieaanduiding is destijds een uitsterfregeling opgenomen. De overtuiging destijds was dat middels deze twee wijzigingen, het Schelpenplein volledig beschikbaar zou komen voor het voorziene gebruik en sneller ingespeeld kan worden op ontwikkelingen en behoeften.
In de praktijk is gebleken dat de gekozen regeling onvoldoende zekerheid biedt om het gebruik van de locatie overeenkomstig de beoogde inrichting en functieontwikkeling te waarborgen. Door het opnemen van het werkingsgebied ‘verbod standplaats’ ter plaatse van het Schelpenplein wordt deze zekerheid wel geboden.

2. Doel van de wijziging
Het doel van deze wijziging is het laten vervallen van de planologische mogelijkheid voor het innemen van een standplaats op het Schelpenplein. Hiermee wordt het plein duurzaam beschikbaar gehouden voor de functies waarvoor het is ingericht en die aansluiten bij de huidige en toekomstige behoefte aan openbare ruimte binnen het centrum van Renesse, waaronder:

- verblijven;
- evenementen;
- fietsparkeren;
- verkeersafwikkeling;

De wijziging borgt daarmee de beoogde ontwikkeling van het Schelpenplein op planologisch niveau.

3. Bestaande situatie
Het Schelpenplein vormt een centrale openbare ruimte in het centrum van Renesse. Het plein is in 2021 opnieuw ingericht op basis van de uitgangspunten uit het Masterplan Renesse dat door een intensief participatieproces tot stand is gekomen.
Sinds de herinrichting is het gebruik van het plein aanzienlijk toegenomen. Met name de groei van het fietsverkeer en het toeristisch gebruik hebben geleid tot een grotere behoefte aan fietsparkeerplaatsen, overzichtelijke verkeersstromen en flexibel inzetbare verblijfsruimte.

Begin 2024 heeft de afdeling Verkeer de “Studie fietsparkeren Renesse “laten uitvoeren, gericht op het verbeteren van fietsvoorzieningen in Renesse. Onderdeel hiervan was een analyse van geschikte locaties voor zowel tijdelijke als structurele stallingsmogeljikheden. Uit deze analyse kwam de omgeving Hogezoom–Schelpenplein, naast de Jan van Renesseweg en de Wilhelminaweg, naar voren als een van de drie meest kansrijke locaties voor fietsparkeren.
Deze aanbeveling heeft geleid tot het Collegebesluit Fietsparkeren (4 februari 2025) en de start van een pilot met een tijdelijke fietsenstalling op het Schelpenplein.
De bestaande horeca-standplaats neemt gedurende een groot deel van het jaar een deel van deze openbare ruimte in beslag en beperkt daarmee de mogelijkheden om invulling te geven aan deze ontwikkeling.

4. Bestuurlijke voorgeschiedenis
De gemeente voert al geruime tijd beleid gericht op beëindiging van de horeca-standplaats op het Schelpenplein en het vrijmaken van de locatie voor het beoogde gebruik als multifunctionele openbare ruimte.
Met de vaststelling van de Beleidsregels standplaatsvergunningen in 2017 is ingezet op beperking van vergunning duur en een zorgvuldige afweging van leefbaarheid, verkeersveiligheid, ruimtelijke kwaliteit en een transparante verdeling van locaties.

In het Masterplan Renesse en de daaropvolgende herinrichting van het centrum is het Schelpenplein aangewezen als verblijfsgebied zonder structurele standplaatsen. Wel werd bij de uitvoering van de herinrichting rekening gehouden met de tijdelijke aanwezigheid van de standplaats op het Schelpenplein waarbij de exploitant de vergunning duur van enkele jaren zou uitlopen. In december 2020 heeft de raad dit via een amendement bevestigd en verzocht om een integrale afweging van de inrichting. Daarbij is expliciet uitgesproken dat de standplaats zou verdwijnen. Met de exploitant is sindsdien ingezet op verplaatsing naar een vaste locatie.
Deze koers is vastgelegd in de beleidswijzigingen van het standplaatsenbeleid 2022 en 2024, waarbij het Schelpenplein als standplaatslocatie is vervallen. De gemeente heeft zich gedurende dit traject actief ingespannen om de continuïteit van de onderneming te waarborgen, onder meer door het aanbieden van alternatieve locaties en een tijdelijke uitwijkvoorziening.
Desondanks biedt het huidige omgevingsplan nog steeds ruimte voor vergunningverlening op het Schelpenplein en kan de locatie niet worden benut waarvoor het is ingericht en sluit het gebruik niet aan bij de huidige en toekomstige behoefte.
De gemeente constateert dat sprake is van een langdurig en zorgvuldig doorlopen overgangstraject. Nu er opnieuw zicht is op een duurzame vestiging elders, is het passend om ook de planologische mogelijkheid voor een standplaats te beëindigen. De voorliggende wijziging vormt geen nieuwe beleidskeuze, maar de planologische afronding van een ingezette en bestendig toegepaste koers.

5. Evenwichtige toedeling van functies aan locaties
Op grond van artikel 4.2 Omgevingswet bevat het omgevingsplan regels die nodig zijn voor een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Bij de beoordeling van de gewenste functies op het Schelpenplein zijn de volgende belangen betrokken:
5.1 Verbetering leefomgeving
De standplaats bevindt zich op korte afstand van omliggende woningen, de direct aangrenzende woning, bevindt zich op 3-9m afstand. Hierdoor wordt gedurende een aanzienlijk deel van het jaar geurhinder ervaren en wordt de verblijfskwaliteit van de directe omgeving beïnvloed.
5.2 Verkeer en fietsparkeren
Uit onderzoek naar fietsparkeren in Renesse, blijkt dat het Schelpenplein behoort tot de meest geschikte locaties voor uitbreiding van fietsparkeervoorzieningen. De aanwezigheid van een standplaats beperkt de mogelijkheid om snel in te spelen op ontwikkelingen. Daarnaast leidt de inrichting rondom de standplaats tijdens drukke perioden tot een minder overzichtelijke situatie voor voetgangers en fietsers. Een uitgebreide beschrijving en onderbouwing is opgenomen in de bijlage.
5.3 Openbare ruimte
Het Schelpenplein vervult een belangrijke functie als openbare verblijfsruimte en evenemententerrein. Voor deze functies is voldoende en flexibel inzetbare ruimte nodig. Deze ruimte staat echter onder toenemende druk door de groei van recreatief fietsgebruik, evenementen en verblijfsfuncties.
De aanwezigheid van ambulante handel gedurende een groot deel van het toeristenseizoen (circa zeven maanden) beperkt de flexibiliteit en inzetbaarheid van deze openbare ruimte.
5.4 Ruimtelijke kwaliteit
Een permanente standplaats beperkt de mogelijkheid om het plein overeenkomstig de beoogde inrichting als hoogwaardige openbare ruimte te gebruiken.
Afweging
De gemeente concludeert dat de belangen van verblijf, verkeer, fietsparkeren, evenementen, leefomgeving en ruimtelijke kwaliteit op deze locatie zwaarder wegen dan het behoud van een afzonderlijke planologische mogelijkheid voor een horeca-standplaats.
Het verwijderen van de functieaanduiding leidt daarom tot een meer evenwichtige toedeling van functies aan deze locatie.

6. Conclusie
De mogelijkheid tot het innemen van een standplaats en de functieaanduiding "specifieke vorm van horeca – standplaats" passen niet langer bij de huidige en beoogde functie van het Schelpenplein. Het plein is ingericht en bedoeld als multifunctionele openbare ruimte ten behoeve van verblijf, verkeer, evenementen en fietsparkeren. De aanwezigheid van een zelfstandige planologische mogelijkheid voor een horeca-standplaats beperkt deze functies en belemmert een doelmatig gebruik van de beschikbare openbare ruimte.
Door het vervallen van de planologische mogelijkheden, waaronder de functieaanduiding, wordt de locatie volledig beschikbaar voor de functies waarvoor zij is ingericht en waarvoor een toenemende maatschappelijke behoefte bestaat. De wijziging draagt bij aan een veilige, gezonde en aantrekkelijke leefomgeving en aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties als bedoeld in de Omgevingswet.
Met deze wijziging wordt het omgevingsplan ook in overeenstemming gebracht met de ingezette beleidsmatige koers ten aanzien van het Schelpenplein en wordt de beoogde ontwikkeling van het plein planologisch duurzaam geborgd.